

lăpădate, călcate în picioare și locul lor îl ocupă principiile cele rele și condamnable.

Preafiresc lucru, că aceste principii nefericite produc neconținut tot fapte de felul lor. Să rămânem la școală, factorul principal al culturii. Bărbați de școală, chemați a fi felinarile culturii, sting felinările și în întunecul nopții dau războiul lumii și culturii. Ba cei chemați a fi conducători dreți și binevoitori în calea culturii, ajung la pretensiunea cea monstruoasă și absurdă, cu carea ne întâlnim chiar în zilele acestea, că în școlile popoarelor de altă limbă ale țerei *trebuie să se pună învățători, cari nu știu limba școlărilor*. Și deși propunerea irațională nu s'a primit tocmai în forma aceasta bălțată, totuși se hotărăște în respectiva adunare de „bărbați ai școlii,” a se cere dela guvern. *ca limbile materne ale școlilor să facă loc limbii oficiale a statului*. Va să zică: un popor să nu mai fie aceea, ce l'a făcut Dumnezeu, ci aceea ce voiește egoismul omenească!

În adevăr triste aparințe! Dar ele devin și mai triste, ba revoltătoare de tot bunul simț, când atari fapte necualificabile sunt urmările unor miserabile denunțări, vedite dela niște fii rătăciți ai popoarelor lor. Pasiunea deslănțită proclamă de trădători pre cei ce apără drepturile, dumnezeiești și omenești, ale popoarelor conlocuitoare. Un fiu al perzării, care pentru treizeci de arginți vinde pe mama sa, să proclamă de erou și să încarcă de canuni. Altul asemenea lui, care tot pentru bani dela stăpânii săi, grămădește minciuni preste minciuni și insulte preste insulte, să remunerează cu ranguri și titluri.

Față cu aceste priveliști repulsive, cultura ne împune stricta datorință, a ne apăra cu toată serioșitatea și a combate nedreptatea cu armele dreptății, minciuna cu ale adevărului, trădarea cu ale abnegațiunii și sacrificiului, viciul cu ale virtuții. Aceasta o vom face cu cel mai bun succes atunci, dacă caracterul celui rău al adversarului vom opune caracterul nostru cel curat și bun, care ne conduce fără șovăire, mai bine a răbdă sărăcie și băta și închisori și persecuțiuni, împreună cu poporul nostru, decât a jertfi la idoli. Eată caracterul cel bun, care în fluctuațiunile cele sălbatice ale pasiunii stă ca o stâncă neclătită. Ear efectul acărui caracter va fi, că împlinind o datorință sântă, ce avem către cultura umană în general și în special a poporului nostru, ne facem demni de iubirea și încrederea lui, inspirăm respect și caracterelor celor slabe și prin esemplul cel bun contribuim la formarea bunului caracter al tinerimei. Atunci putem fi siguri, că fii nostri vor preferi a lupta și a muri, ca și părinții lor, în ceata celor 300 ai lui Leonida, decât a da mâna cu Efialte trădătorul!

Așteptăm dar cu drept cuvânt, ca bărbații de caracter să stringă cu încredere șirurile lor întru apărarea culturii, carea este lumina și căldura unui

popor. Așteptăm, ca întru aceasta salutară lucrare ei să fie sprijiniți de casa părintească, de biserică, de societate, de toți, cari voiesc binele poporului și popoarelor. Așteptăm cu deosebire, ca școala, resadnița culturii, cultivând în frumoasă armonie puterile trupesti și facultățile sufletești ale tinerimei, să desvoalte simțămintele cele bune, să îndrepte voința, se scoată în lume caractere ferme și curate.

Învățători conscii de chemarea voastră, zilele de grea cercare cu îndoiră stăruință cer dela voi: Dați-ne caractere!

(Tran.)

Z. Boiu.

Notiță bibliografică

„Manual exigetic la sânta scriptură a Testamentului nou” este titlul unui voluminos op, ce va se umple un mare gol simțit în literatura noastră teologică și al cărui autor este Dr. și profesorul de teologie *Iuliu Olariu*. Zilele acestea a apărut volumul I.: „*Evangeliiile după Mateiu, Marcu și Luca*”. În fruntea cărții se află o prefață, pe care o reproducem în numărul present, pentru ca cei interesați din insuș cuvintete autorului se judece valoarea cărții. După prefață urmează „*Introducerea generală la evangeliile*”, în care se tratează *despre evangeliile în genere și despre afinitatea sinopticilor*. Observăm încă deocamdată, că fiecărei evanghelii i-se face câte o introducere specială, în care se tratează pe scurt despre *autorul, limba, cetățile, timpul compunerii, autenticitatea ei*. etc.

Ne place a crede, că și acest op va întimpina îmbrățișarea, ce au avut-o celelalte scrieri ale D-lui Olariu.

Eată prefața, de care am vorbit:

Dela începutul literaturii bisericești se constată în biserică ortodoxă studiul intenziv al santei Scripturi. Reputanții credinții și științii bisericești au recunoscut că numai învățăturile din sânta Scriptură — ca doctrină și moral — pot avea autoritate deplină la credincioși, pentru că se bazează pe descoperire dumnezeiască. Biserica se pronunță astfel în can. 19 al sinod. VI ecumenic: Să cuvine celorce sunt înainte-stătători ai bisericilor a învăța în toate zilele și cu deosebire în Dumineci pe toți clericii și pe popor cuvintele pietății și ale dreptei credințe culegând din dumnezeiasca Scriptură înțeleșurile și judecățile adevărului și să nu calce hotarele cele acum puse sau tradiția purtătorilor de Dumnezeu Părinți etc.; iar s. Augustin zice: „Ferește-te a te supune scrisorile mele ca Scripturilor canonice. În aceste crede fără hesitare după ce ai aflat ce n'ai crezut; în acele, din contră, dacă există ceva ce tu nu credeai, nu privi ca ne'ndois până ce n'ai câștigat siguranță” (de Trinit. I. 3).

Conduc de acest principiu mai înalt al bisericii am încercat cu acest „Manual exigetic la s. Scriptură a T. N.” (cam 4 vol.) să promovez încâtva studiul santei Scripturi în biserică noastră națională, și anume conform

Concurs

Postul de învățătoriu la școala elementară comunală din comuna Iaz, cu limba de propunere română și magiară, este a să ocupa.

Emolumentele acestui post sunt:

1. Salariu 300 fl. și 5 fl. pentru scripturistică.
2. 24 metri cubici lemne de foc.
3. Cortel corespunzătoriu cu grădină de legumi.

Recursele provăzute cu timbrele necesare, elaborate în limba magiară și adresate către Înaltul Ministeriu reg. ung. de instrucțiune publică, până în 1 Octomvrie st. n. 1894, sunt a să înainta comitetului administrativ comitatens al Comitatului Caraș-Severin. Recurenții au a să presenta în persoană la Inspectorul șolaru reg.

Învățătoriu denumit este totodată deobligat a funcționa și ca cantor, după ritul gr. or. român.

Iaz în 8 Septemvrie n. 1894. 1—3 [58]

Scaunul școlastic.

Concurs

Pentru întregirea definitivă a postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. română din comuna Petroman, să escrie concurs cu termin de recurgere de 20 de zile dela prima publicare în Foaia diecesană.

Emolumentele:

1. Salariu în bani gata 300 fl.
2. Pentru 12 metri de lemne, din cari are a fi încălzită și sala de învățământ 38 fl. 40 cr.
3. Pentru conferență și scripturistică 10 fl.
4. Dela înmormentări unde va fi poftit 50 cr.
5. Cortel liber cu grădină de legumi de $\frac{1}{4}$ de juger. Doritorii de a ocupa acest post au să dovedească că au absolvat cel puțin 2 clase gimnasiale, reale ori civile, căci alteam nu vor fi candidați; cei-ce știu conduce și instrua eorul vor fi preferiți; mai departe dorește comitetul parohial ca recurenții să se presinte în vr'o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică.

Recursul instruat conform stat. org. și regulamentului are a fi adresat com. par. și subșternut Prea On. Domn protopresbiter Ioan Pinciu în Ciacova. 2—3 [57]

Vincentiu Goți
preot, președ. com. par.

Mihaiu Lucuția
not. com. par.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. rom. din comuna Tomești, protopresbiteratul Făgetului, să escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecesană.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 264 fl. v. a.
2. Pentru scripturistică 6 fl. v. a.
3. Pentru conferință 10 fl. v. a.
4. Dela înmormentări fără liturgie 50 cr, cu liturgie 1 fl. v. a.
5. 32 metri de lemne, din cari are a să încălzi și sala de învățământ.

6. 3 și $\frac{1}{2}$ jugere pământ, dintre cari un juger este tuși-berc. ce aduce un venit de 12 fl. anualminte.

7. Locuință liberă în edificiul școalei cu o grădină intravilană.

Cei ce dorese a ocupa acest post învățătoresc au să-și înainteze recursele ajustate cu documentele recerute conform statutului organic și regulamentului pentru organizarea învățământului, adresate comitetului parohial din Tomești, la oficiul protopresbiteral gr. or. rom. în Făget, până la terminul deschis.

Recurenții au a să presenta *odală* în vre-o Duminecă sau sârbătoare în s. biserică, dar nici de cât în ziua de alegere.

Tomești, din ședința comitetului parohial ținută la 24 Iulie 1894.

[54] 3—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine Sebastian Olariu ppbiter tract.

Concurs

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. română din comuna Tapia, protopresbiteratul Logojului să escrie concurs cu termin de recurgere de 30 de zile, socotit dela prima publicare în „Foaia diecesană.”

Emolumentele sunt:

1. Salariu în bani gata 230 fl.
2. Patru stângeni lemne în natură sau în bani 30 fl.
3. doauă jugere pământ de arătură prima clasă socotit în bani venitul anual face 40 fl.
4. Cortel liber cu grădină de jumătate juger.
5. Pentru scripturistică 5 fl.
6. Pentru conferințe 5 fl.
7. Dela înmormentări unde va fi poftit fără liturgie 20 cr. cu liturgie 40 cr.

Doritorii de a ocupa acest post, își vor subșterne petițiunile lor, provăzute cu toate documentele prescise și adresate comitetului parohial, la oficiul protopresbiteral gr. or. român din opidul Logoj.

[56] 3—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Concurs

Pre basa ordinațiunei consistoriale ddo 14 Iulie a, c. Nr. 1795 B. să escrie concurs pentru un capelan pre lângă neputinciosul paroh Ioan Mihailoviciu dela parohia de clasa a II. din Cărbunariu, protopresbiteratul Bisericei-albe cu termin de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecesană.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt a treia parte ($\frac{1}{3}$) din venitele jos însemnate:

1. Salariu dela societatea căilor ferate 300 fl.
  2. 12 caré de lemne anual,
  3. Stola indatinată
  4. Birul parohial dela fiecare număr câte 33 cr,
  5. Quartir în natură dela societatea căilor ferate,
- însă acesta numai după moartea parohului neputincios
- Recurenții sunt avisați, ca recursele lor ajustate cu documentele necesare și adresate comitetului parohial să le subștearnă protopresbiterului Filip Adam în Iam.
- În sine recurenții să se înfățișeze în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sânta biserică.

Cărbunariu, în 6 August 1894.

[55] 3—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Filip Adam protopresbiter.

În Tipografia și Librăria diecesană
au apărut și se află de vindut următoarele cărți:

Dr. Petru Barbu: Catechismul religiei ortodoxe-răsăritene pentru școalele populare. 1893. Carte aprobată de Ven. Consistorii din Arad și Caransebeș. Prețul 20. cr.

— **Istoria biblică** pentru școalele medii. Prețul 30 cr.

Traian Barzu: Instrucțiune practică despre purtarea socoților și administrarea averilor bisericesti. 1891. Prețul 1 fl.

Ioan Bartolomeiu: Schițe istorice și culturale depre teritoriul fostului regiment ces. reg. grăniceresc Nr. 13. român bănățan din cei 6 ani din urma ai existenței lui 1866—1872. Prețul 40 cr.

Patriciu Dragalină: Geografie pentru institutele pedagogice și școalele secundare (după H. Guthe-Wagner). Tomul I. *Geografia fizica și descrierea continentelor Australia, America, Africa și Asia*. 1892. Prețul 1 fl.

Dr. E. Elefterescu: Igiena poporală. 1892. Prețul 45 cr.

Enea Hodoș: Manual de Istoria literaturii române. 1893. Prețul 2 coroane, 50 de bani.

— **Poezii populare din Bănat, I**. 1892. Prețul 2 coroane 60 de bani.

— **Cântece cătănesti**, reproducere din „Poezii populare din Bănat”. Prețul 8 cr.

Dr. Leo Mureșan: Igiena română 1892. Prețul 1 fl.

Vasile Măndreanu: Elemente din Gramatica română în școalele primare urbane și rurale *aplicată la bucăți de cetire*. Manual pentru elevii din clasa a II și a III primară. Partea I. Edițiunea a cincea. Carte autorisată de Minist. cultelor și al instrucțiunii publice și Consistoriul diecesan. 1892. Prețul (în loc de 40) 30 cr.

Dr. Iuliu Olariu: Introducere în cărțile Testamentului V. și N. Prețul 2 fl. 50 cr.

— **Scrierile Părinților apostolești traduse**. 1892. Prețul 75 cr.

— **Evangeliiile după Mateiu, Marcu și Luca**, comentate. Prețul 2 fl. 80 cr.

Ochtoichul cel mic sau cele opt glasuri (cu litere străbune) 1892. Prețul 75 cr.

B. Szörényi: Geografia comitatului Caraș-Severin, pentru clasa III. a școalelor populare. Edițiunea II. 1892. Prețul 36 cr.

— **Manual de geografie** pentru elevii din școalele populare compus pe baza planului ministeriului cultelor și instrucțiunii publice. 1894. Prețul 35 cr.

Ioan Velovan: Istoriă biblică a testamentului vechiu și nou pentru tinerimea dreptmăritoare-resăriteană din școalele populare române. (Școlarii din despărțământul (anul) II) 1893. Prețul 8 cr.

— **Istoria biblică a testamentului vechiu** pentru tinerimea dreptmăritoare resăriteană. (Școlarii din despărțământul (anul) III). 1893. Prețul 15 cr.

— **Istoria biblică a testamentului nou** pentru tinerimea dreptmăritoare-răsăriteană. (Școlarii din despărțământul (anul) IV). 1893. Prețul 20 cr.